

Verksamhetsberättelse

2023

Programavdelning Sverige

ERIKSHJÄLPEN

För barnen. Och världen de drömmer om.

Det började med en dröm

Erik Nilsson var en småländsk pojke som föddes 1929. Han hade blödarsjuka och låg ofta på sjukhus. Där och då föddes en dröm om att uppmuntra andra i samma situation. Den unge Erik började skicka hälsningar och små presenter till sjuka barn. Adresserna fick han genom att lyssna på radioprogrammet Barnens Brevlåda med programledaren Sven Jerring. Redan 1946, när Erik var 17 år, var arbetet etablerat. Några år senare intervjuades Erik i radio av just Sven Jerring. Då tog verksamheten fart på riktigt. Erik, som kom att kallas Farbror Erik, dog 1966 och blev bara 37 år. Men arbetet han startade levde vidare. Året efter hans död grundades Erikshjälpen. Tack vare Eriks mod att göra verklighet av sina drömmar, kan vi än i dag arbeta för en förändrad värld där barns drömmar får liv. Då som nu finns vi för barnen och världen de drömmer om.

INNEHÅLL

Några ord i början.....	3
Vårt uppdrag i Sverige	4
Opinion och påverkan	4
Rafiki	4
Erikshjälpen Framtidsverkstad	4
Football for All Global	5
Guldorn från 2023	6
Fritid	7
Utbildning	8
Hälsa	9
Trygghet och skydd/ Föräldrar förbättrar.....	10
Barn påverkar	11
Målsättning och resultat	12
Framåtblick.....	14

Den ekonomiska redovisningen

Den ekonomiska redovisningen finns i Erikshjälpens årsberättelse 2023. Du hittar den på erikshjalpen.se

NÅGRA ORD I BÖRJAN

Hopp och framtidstro trots oroliga tider

Året som gått har varit ett år som har präglats av rädsla och oro, av en samhällsutveckling med gängvåld och kriminalitet som kryper allt längre ner i åldrarna samt ekonomiska utmaningar. Det får stora konsekvenser för hela familjer och särskilt drabbade blir de barn som redan lever i utsatta livssituationer. FN:s barnrättskommitté visar i sina rekommendationer till Sverige en djup oro för den ökade ojämlikheten och diskrimineringen. Rekommendationerna som kom i februari från barnrättskommittén skulle sätta tonen för vårt nationella påverkans- och opinionsarbete under året.

Trots ekonomiska utmaningar även för oss som organisation har vi lyckats utveckla Erikshjälpen Framtidsverkstad på de fem orter vi funnits sedan tidigare och startat upp på ytterligare en ort. En viktig del har varit att stärka upp med mer personal på de orter där vi verkar. Det har gett oss möjlighet att kunna göra mer utifrån ortens behov men har också varit viktigt för att skapa säkra och trygga mötesplatser.

Vi ser vilken förändringskraft det blir när vi lyssnar på barn, unga och deras föräldrar och gör dem till en del av lösningen. Det är då hopp och framtidstro ökar. Barn och ungdomars delaktighet är grunden i hela vårt arbete. Olika aktiviteter har genomförts utifrån behov på orten och önskemål från målgruppen själva. Man har varit involverade i att anordna meningsfulla fritidsaktiviteter som event samt fotboll- och baskettturneringar för andra barn i området, gått ledarskapsutbildningar och utbildat andra barn om barns rättigheter.

Vi har även tagit ett stort kliv framåt för att stärka både unga och föräldrar inom våra Framtidsverkstäder att komma vidare mot arbetslivet. Språkcafé, cv-skrivning, och yrkesförberedande kurser har anordnats. Ungdomar har feriearbetat inom Erikshjälpen Framtidsverkstad. I nära samverkan med Erikshjälpen Second hand har både ungdomar och föräldrar fått möjlighet till arbete och praktik i butiken på flera orter.

Både lokala och nationella beslutsfattare har besökt våra Framtidsverkstäder och fått ta del av barn och ungas åsikter, perspektiv och drömmar. Ungdomar har även varit delaktiga i panelsamtal i Almedalen, introduktionsfilmen till Barnrättsdagarna och skrivit debattartiklar. De lyfter hur de har hittat nya gemenskaper, hur deras självkänsla har stärkts och hur de har insett att de har makt att påverka och förändra.

Erikshjälpens koncept, Football For All Global har alltmer blivit en del av våra

Framtidsverkstäder men också etablerats på ytterligare en ort i samverkan med Frälsningsarmén.

Vårt viktiga kunskapsspridande utbildningskoncept Rafiki omkring barnkonventionen och globala målen har under året setts över. Materialet har fortsatt att utvecklas och anpassats för en tydlig digital närvaro.

I denna verksamhetsrapport kan du ta del av hur Erikshjälpen trots ett år fyllt av stora utmaningar, oro och rädsla fått bidra till att skapa hopp och framtidstro för barnen och världen de drömmer om.

Visionen "En förändrad värld där barns drömmar får liv" lever vidare!

Vårt uppdrag i Sverige – Alla barns rätt till jämlika uppväxtvillkor

Med barns drömmar som drivkraft vill Erikshjälpen bidra till att fler barn växer upp under jämlika uppväxtvillkor. Barn i Sverige ska få jämlika förutsättningar att klara av skolan, ha en meningsfull fritid och god hälsa. De ska få växa upp under trygga förhållanden fria från kränkningar och våld. Genom Erikshjälpen verksamheter får barn verktyg för att kunna forma sina liv, hitta positiva gemenskaper och sammanhang liksom möjlighet att vara delaktiga i samhället. Erikshjälpen mål med arbetet i Sverige är: Förbättrade förutsättningar för barn och unga att påverka sin och andra barns livssituation och att utkräva ansvar för att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Ökad kunskap hos barn och unga om barns rättigheter ur ett nationellt och globalt perspektiv och utifrån de globala hållbarhetsmålen. Ökad kunskap och förstärkt kapacitet hos skyldighetsbärande tillgodosedda barns rättigheter.

Erikshjälpen arbetar för att barn ska känna till sina och alla barns rättigheter, hur de kan använda dem och vad de kan göra när det inte fungerar. Samtidigt arbetar Erikshjälpen för att både barn som rättighetsbärare och vuxna som skyldighetsbärande ska känna till vuxnas ansvar att se till att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda.

Opinion och påverkan

Sverige har lång väg att gå för att leva upp till att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda enligt barnkonventionen. Erikshjälpen jobbar kontinuerligt och tillsammans med barn och unga med att sätta barns rättigheter på agendan hos politiker och beslutsfattare för att åstadkomma förändring. Barns röster ska nå ända fram, bli lyssnade på och beslut tas för varje barns bästa i de frågor som rör barn.

Rafiki

Genom Rafiki vill Erikshjälpen stärka grundskolan i sitt uppdrag att undervisa om barnkonventionen och global hållbar utveckling. Därför tillhandahåller Rafiki både kompetensutveckling för pedagoger och undervisningsmaterial för låg- och mellanstadiet. Undervisningsmaterialet bjuder in världen i klassrummet. I barns egna berättelser väver Rafiki in viktiga funderingar kring värdegrundsfrågor, barns rättigheter och globala målen. Rafiki visar upp barns likheter trots ojämlika levnadsvillkor och gör det möjligt för barn att förstå andra barns verklighet även på platser där livet kan vara väldigt annorlunda. Rafiki slår hål på myter, sprider kunskap och ger en rättvisare bild av världen. I materialet får barn inspiration till och förslag på hur barn kan använda sin kunskap för att skapa positiva förändringar!

Erikshjälpen Framtidsverkstad

Erikshjälpen Framtidsverkstad är Erikshjälpen primära satsning i Sverige sedan 2019. Framtidsverkstadsarna arbetar förebyggande och med fokus på områdesutveckling för att utjämna ojämlika uppväxtvillkor för barn. Det görs genom att stödja barn och unga att uppfylla sina drömmar, satsa på skolan, hitta fritidsintressen och våga delta i viktiga beslut som rör barn. Erikshjälpen Framtidsverkstad arbetar rättighetsbaserat och långsiktigt, med barns delaktighet som grund. I nära samverkan med lokala aktörer från olika samhällssektorer tar Framtidsverkstadsarna initiativ till social mobilisering. Tillsammans med Erikshjälpen second hand-butiker skapas en samlad arena för sociala insatser, delaktighet och engagemang i det lokala samhällsbygget. Ett viktigt nav för både barn och vuxna att delta i områdets utveckling.

8,9
miljoner kronor

Under 2022 har Erikshjälpen använt 8,9 miljoner kronor för barn och unga och deras familjer i Sverige.

111 000 barn
och **17 000** pedagoger

Rafikis digitala material har under 2023 använts av 111 000 barn och 17 000 pedagoger.

Erikshjälpen Framtidsverkstad arbetar främst inom fyra fokusområden:

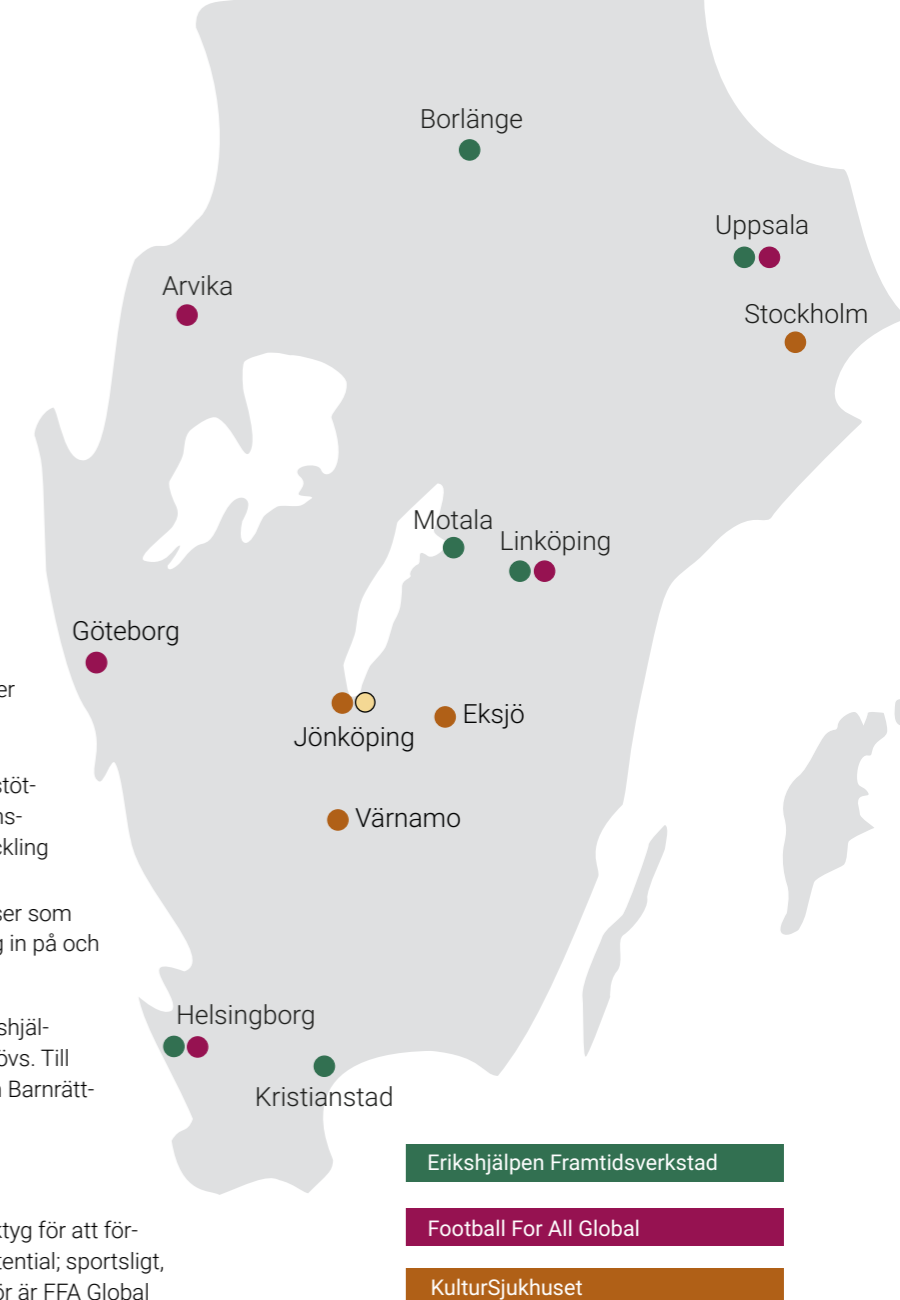
- Personlig utveckling och gemenskap. Vi utformar aktiviteter tillsammans med deltagarna, för ökad samhörighet, nätverksbyggande och personlig utveckling.
- Lokalt påverkansarbete. Vi erbjuder ett forum där deltagarna kan göra sina röster hörda, för att lyfta och lösa utmaningar kopplade till det egna bostadsområdet.
- Social mobilisering. Vi uppmuntrar och stöttar lokala initiativ och samverkan för minskat socialt utanförskap och positiv utveckling av närområdet.
- Vidare mot arbetslivet. Vi erbjuder insatser som stärker deltagarnas möjligheter att ta sig in på och etablera sig på arbetsmarknaden.

I Erikshjälpen Framtidsverkstad lyfts Erikshjälpen metoder och material in där de behövs. Till exempel Football for all Global, Rafiki och Barnrättssäventyret.

Football For All (FFA) Global

Football For All (FFA) Global ger unga verktyg för att förverkliga sina drömmar och nå sin fulla potential; sportsligt, akademiskt, socialt och existentiellt. Därför är FFA Global mer än bara fotboll. Inom Erikshjälpen Framtidsverkstad och i samverkan med lokala församlingar samt fotbollsöreningar arrangerar FFA Global regelbundna fotbollsträningar och medverkar i matcher och cuper. Laget träffas också regelbundet för Life Class där en ledare hjälper gruppen i samtal och reflektioner kring livsstil, socialt engagemang och värdegrundsfrågor. I materialet finns 60 lektioner som är uppdelade i fokusområden som handlar om individen och individens relation till laget och samhället. Verksamheten försöker också erbjuda varje individ en mentor som

uppmuntrar, stöttar och följer deltagarens personliga utveckling. Tillsammans skapar dessa insatser ett meningsfullt sammanhang där gruppen och individen växer som fotbollsspelare, medmänniskor och medborgare. Under 2023 har Football for All Global (FFA) bedrivits i egen regi och i samverkan på fem orter.

1 227
barn och unga

Erikshjälpen Framtidsverkstad har mött 1227 deltagare där fokus är att erbjuda en trygg gemenskap, ökad studiemotivation och framtidstro. Vissa träffas flera gånger i veckan och andra en gång per månad.

757
vuxna och
vårdnadshavare

Erikshjälpen Framtidsverkstad har mött 757 vuxna och vårdnadshavare i återkommande verksamheter som stärker både individen och familjen. Exempel på verksamheter är arbets- och yrkesförberedande utbildningar.

40
event

Erikshjälpen Framtidsverkstad har varit arrangör eller aktiva deltagare i 40 event. De har samlat över 7155 barn, unga och vuxna. Eventen är kopplade till de lokala områdena och skapar både stolthet och engagemang för området.

Guldkorn från 2023

FN:s barnrättskommitté granskade Sverige

Sverige och andra länder som har ratificerat barnkonventionen granskas vart femte år av FN:s barnrättskommitté. I mitten av januari var det dags för barnrättskommittén att granska hur Sverige lever upp till att tillgodose alla barns rättigheter enligt barnkonventionen. Erikshjälpen var på plats i Genève under granskningen.

Erikshjälpen Framtidsverkstad startar i Kristianstad

I mars startade Erikshjälpen Framtidsverkstad i Charlottesborg, Kristianstad. Vi är en välkommen och efterlängtat aktör, som kan möta många av de behov och utmaningar som vår kartläggning och förstudie visar finns i området.

Barnrättsdagarna i Karlstad

Erikshjälpen deltog på Barnrättsdagarna i Karlstad, där temat i år var Varje barns rätt till en uppväxt utan våld. En film med ungdomar från Erikshjälpen Framtidsverkstad inledde hela konferensen.

Fortbildning genomfördes för pedagoger i barns rättigheter och globala målen

Rafiki har utbildat pedagoger på Utsäljeskolan, Huddinge. Under våren arbetade tre klasser med artiklar ur barnkonventionen. De lärde sig om barnrätt och hur rättigheten i artikeln fungerar för barn i Sverige och andra länder. De tog reda på vem som har ansvaret och vad barn kan göra om det inte fungerar. Detta presenterade eleverna i tittskåp så hela skolan kunde ta del av det. Under hösten gjorde eleverna film på samma tema.

Miljöpartiets språkrör besökte Erikshjälpen Framtidsverkstad

Miljöpartiets språkrör Märta Stenevi besökte Erikshjälpen Framtidsverkstad i Uppsala, Gränby. Ungdomarna fick berätta om verksamheten i Gränby och ställa frågor till Märta Stenevi. Det blev ett bra samtal som handlade om allt från orättvisor i kollektivtrafiken till den ökade psykiska ohälsan bland unga.

Barnkonvention fyllde 34 år

På Barnkonventionens dag, måndagen den 20 november, arrangerade Erikshjälpen en konferens i samverkan med Jönköping University och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Barnombudsmannen Elisabeth Dahlin, barnrättskonsulten Åsa Ekman och forskaren Frida Lygnegård, diskuterade barns rätt till trygga och jämlika uppväxtvillkor.

Start av yrkesförberedande kurser tillsammans med Studieförbundet Bilda

Under året har Erikshjälpen Framtidsverkstad tillsammans med Studieförbundet Bilda startat upp flera yrkesförberedande kurser för vuxna och föräldrar vi möter i våra verksamheter. Under året har totalt 132 vuxna genomfört utbildningarna i Borlänge och Uppsala och flera har även blivit erbjudna arbete efter slutförd utbildning.

Fotball For All Global i Arvika

Fotball For All Global – mer än bara fotboll!

Fotball For All Global är en verksamhet där Erikshjälpen tillsammans med lokala fotbollsföreningar arrangerar fotbollsaktiviteter runt om i Sverige. Syftet är att bygga broar mellan deltagarna och samhället.

Konceptet drivs främst inom vår verksamhet Erikshjälpen Framtidsverkstad men också i samverkan med fotbollsföreningar, församlingar och eldsjälur, som bygger trygga miljöer och personliga relationer med deltagarna.

I Arvika driver vi sedan ett år tillbaka Fotball For All Global tillsammans med Frälsningsarmén. FFA Global i Arvika erbjuder en meningsfull fritidsaktivitet för 18 deltagare och ledare varje vecka. Ledarna består av både anställda och ideellt engagerade.

För att inkludera ännu fler arrangerar laget öppna träningar som lockar många deltagare varje vecka. Målet är tydligt: Att ge alla barn och unga en chans till en meningsfull fritid.

I laget finns en mix av nio olika nationaliteter, och trots språkbarriärer skapas en unik plats där relationer knyts och ny vänskap formas.

Ekene, ansvarig ledare för FFA Global i Arvika, delar sin syn på fotbollens kraft:

– Jag vill arbeta med fotboll för jag förstår dess kraft i att samla barn och unga. I den organiserade verksamheten tycker jag att möjligheten saknas att spela bara för att det är kul. Hos oss är det inte bara fokus på att vinna matcher, utan deltagarna kan lägga kraft på att bygga relationer också.

Varje vecka möts gruppen för Life Class, där värdegrunds- och samhällsfrågor diskuteras. Tryggheten och gemenskapen som finns i laget sträcker sig bortom fotbollsplanen och in i ungdomarnas vardag.

– Alla kan samarbeta och vi skriker inte på varandra, även när det går dåligt. Vi är vänner utanför planen också, säger Sakeus, en av deltagarna i Arvikalaget.

– FFA är bra för att vi pratar mycket i laget, instämmer Gideon, en annan deltagare. Jag har lärt känna nya människor och vi har väldigt roligt ihop.

Fotball For All Global handlar om mer än bara spela fotboll. I Arvika och på andra platser där verksamheten finns får unga, som riskerar att hamna i utanförskap eller destruktiva miljöer, verktyg att förverkliga sina drömmar och nå sin fulla potential; sportsligt, akademiskt, socialt och existentiellt.

Erikshjälpen Framtidsverkstad skapar förutsättningar för alla barn att klara skolan

I Skäggetorp, i hjärtat av Linköping, upplåter kommunen och Stångåstaden lokaler så att Erikshjälpen Framtidsverkstad kan erbjuda barn och unga aktiviteter efter skolan. Men verksamheten bjuder inte bara en plats för samtal, avkoppling och aktiviteter utan är också en viktig resurs för skolarbetet.

En av hörnstenarna i verksamheten är läxhjälpen, som för många elever i mellanstadiet är en möjlighet till extra stöd.

– Jag tycker att alla barn ska få hjälp att få bra betyg för att klara mellanstadiet, säger Osman, en av deltagarna i läxhjälpen. Då kommer de få mer hopp om att klara skolan för att i framtiden komma in på gymnasiet.

En annan av killarna vittnar om den positiva inverkan läxhjälpen har haft på hans och kompisarnas skolarbete och inte minst deras självförtroende.

– Det är skönt att vi är flera som kommer hit för att få hjälp med läxor, för då blir man mer motiverad. Det har också hjälpt oss mycket när vi sedan kommer tillbaka till skolan, då förstår vi bättre vad vi lär oss på lektionerna. Men vi kommer också hit för att träffa nya människor och lära känna nya vänner.

En av de centrala aspekterna av läxhjälpen som barnen lyfter är den inkluderande miljön. Oavsett vem man är och vilken skola man går på är alla välkomna att delta och dra nytta av det gemensamma stödet. En av tjejerna påpekar:

– Barn från olika skolor kommer hit och läxhjälpen har verkligen varit bra för oss. För om man inte får extra hjälp i skolan så kan vi få det här.

Genom läxhjälpen och eftermiddagsverksamheten har cirka 30 barn i mellanstadiet mötts varje vecka på Skattegården 65 och Agora i Skäggetorp. Satsningen på läxhjälp har även varit uppskattad av föräldrar i området.

Det är inte bara barnen som bidrar till denna fantastiska gemenskap. Under året har flera volontärer engagerat sig

Verksamhetssamordnare Johan Sunesson berättar för barnen om aktiviteter som kommer att finnas under lovet

för att stötta barnen i deras lärande. Dessa volontärer, som inkluderar universitetsstudenter och andra vuxna i samhället, spelar en avgörande roll i att skapa en miljö där barnen känner sig sedda och får det stöd de behöver.

– På läxhjälpen ser vi fler och fler barn som kommer hit och gör framsteg, säger Thomas Abwe, en av verksamhetssamordnarna för Erikshjälpen Framtidsverkstad. Miljön skapar en bra plats att bli mer motiverad att göra sina läxor.

Johan Sunesson, verksamhetssamordnare på Erikshjälpen Framtidsverkstad instämmer och tillägger

– Vi ser att flera barn som kommer hit har höjt sina betyg. Barnen har även uttryckt att de uppskattar att komma till en lugn plats utanför hemmet för att göra sina läxor.

Genom att erbjuda en plattform där barn och ungdomar kan växa och utvecklas skapar vi tillsammans med lokala samverkansaktörer förutsättningar för att alla barn ska klara skolan och få tillgång till en god utbildning.

Utbildning är en av Erikshjälpens fyra tematiska områden och läxhjälpen är något som genomförs på flera av orterna där vi finns.

Ledarskapsutbildning ger ungdomar ökad självkänsla

Genom ledarskapsutbildningen som startade våren 2023 har Erikshjälpen Framtidsverkstad velat ta vara på den potential som finns hos våra ungdomar. Målet är att rusta deltagarna så att de kan gå in som ledare i grupper och aktiviteter inom Erikshjälpen Framtidsverkstad. Genom att ge ungdomar möjlighet att växa och bli förebilder kan de påverka både sin egen och andras framtid.

För Davis, Zahraa och Zamzam kom frågan om att delta i ledarskapsutbildningen från början som en överraskning. För dem har resan inneburit en ögonöppnare där de nu betraktar sitt ledarskap som en självklarhet.

– Jag gick ledarskapsutbildningen för att jag blev tillfrågad och jag tror inte att jag hade valt det själv om du inte sagt att du ser ledarskapsenskaper i oss. Då tänkte jag att jag borde ge det en chans, berättar Zahraa efter att ha blivit tillfrågad av verksamhetssamordnare Denis Bisaso om att gå utbildningen.

Genom att känna sig inkluderade och att bli uppmuntrade att dela sina tankar och åsikter under utbildningen växte deras självförtroende och förmåga att uttrycka sig.

Davis berättar att han tidigare var mer benägen att uttrycka sig negativt eftersom han umgicks mer med människor som kunde ha en negativ jargong. Tidigare kunde Davis säga saker som inte var så schysta, men nu tänker han sig för, är mer positiv och försöker i stället att uppmuntra andra.

– Om en person till exempel har skrivit en låt så säger jag inte bara att den är dålig som jag kunde göra innan, för jag vill inte att personen ska ge upp utan jag säger det på ett trevligare sätt. Jag märker också att andra ser och uppskattar att jag blivit snällare.

Att träffa nya människor med andra perspektiv har inte bara fått honom att bli mer positiv som person utan att även våga testa nya saker.

För andra har ledarskapsutbildningen inneburit att utmana sig själva genom att våga prata inför större grupper och möta sina rädslor, vilket resulterat i en ökad självkänsla och tilltro till den egna förmågan.

Men det är inte bara en individuell utveckling som de tre ungdomarna har upplevt efter utbildningen. En av de mest påtagliga effekterna är den ökade gemenskapen och förståelsen för andra. Genom att lära känna varandra bättre och ha öppna diskussioner har de kunnat överbygga fördomar och se saker med nya perspektiv.

Zamzam betonar vikten av att behandla andra med respekt och att söka det positiva i interaktioner.

– Att vara en bra människa drar andra människor med bra energi till dig, säger hon.

Genom att lära känna människor på riktigt, tänka att alla försöker hitta sin plats i olika sammanhang och visa förståelse har hon sett hur gemenskapen stärks och en mer inkluderande miljö skapas för alla.

Denis Bisaso, verksamhetssamordnare för Erikshjälpen Framtidsverkstad, reflekterar över sin tid som ledare för utbildningen med en känsla av stolthet

– Att leda utbildningen har varit minst sagt fantastiskt. Fantastiskt just för att där har jag upplevt det som jag uppskattar allra mest med mitt jobb. Att se ungdomar upptäcka sin potential och få lysa klarare. Utöver de praktiska färdigheterna ser vi att utbildningen också bidragit till en starkare mental och social muskelbyggnad hos ungdomarna, vilket är viktigt för ett bra ledarskap, säger han.

Erikshjälpen vill fortsätta det positiva trygghetsarbetet i Charlottesborg

För bara några år sedan hade Charlottesborg i Kristianstad kommunens högsta värde när det gäller våld och kriminalitet. I den senaste mätningen klassas nu området som ett av de tryggaste och plockades 2023 bort från polisen lista över särskilt utsatta områden.

Varje år genomför Kristianstads kommun och polisen tillsammans trygghetsmätningar i olika bostadsområden. Den senaste mätningen (2022) visar att den positiva trenden fortsätter för Charlottesborg, som uppvisar "det bästa värdet sedan mätningarna startade i kommundelen 2017". Polisens analytiker uttrycker att de nog aldrig sett en så snabb och tydlig förbättring i ett bostadsområde som tidigare utpekats som utsatt.

Det var efter en tid med återkommande droghandel, bråk, buskörning och gäng som tog över offentliga utrymmen, som flera aktörer gick samman våren 2019 och skrev en första överenskommelse om gemensamma trygghetsinsatser.

Arbetet består dels av brottsförebyggande insatser samt aktiviteter och miljöer som skapar trivsel och sammanhållning i området.

Även om utvecklingen de senaste åren varit väldigt positiv finns det kvarstående problem. Det gör att boende känner rädsla för att vistas ute och inte heller vågar släppa iväg sina barn, särskilt döttrar, till aktiviteter. Samtidigt ställer de sig positiva till att låta sina barn vara med i aktiviteter som Erikshjälpen Framtidsverkstad arrangerar, så länge de har kännedom om vilka ledarna är och var barnen befinner sig.

För att fortsätta det goda trygghetsarbetet på Charlottesborg behövs enligt polisen mer meningsfulla fritidsaktiviteter och rörelse av människor på området, så att man tränger undan de ungdomsgäng som skapar otrygghet. Därför välkomnar man Erikshjälpen Framtidsverkstad och uttrycker att man är positiva till att Erikshjälpen har för avsikt att vara kvar under lång tid framöver.

När föräldrar stärks, stärks även barnen

I Erikshjälpen Framtidsverkstad skapas trygga sammanhang där barn och ungdomar kan utveckla sin potential. Erikshjälpen Framtidsverkstad möter också behov hos föräldrar där fokus ligger på att skapa förutsättningar till självförsörjning och engagemang.

Barn som bor i ett område med socioekonomiska utmaningar löper högre risk att växa upp i ekonomisk utsatthet. En bidragande orsak är föräldrars status på arbetsmarknaden. Barn vars förälder saknar arbete är överrepresenterade bland elever som går ur skolan med ofullständiga betyg. Föräldrarnas roll är av avgörande betydelse för att bryta den negativa spiralen av socioekonomisk ojämlikhet. Framtidsverkstans koncept riktar sig därför mot hela familjen. En av de grundläggande insikterna i detta arbete är att när föräldrar stärks, stärks även barnen.

– Att ge föräldrarna verktygen och resurserna för att bli självständiga och kunna försörja sig är en investering i barnens framtid. Genom att erbjuda stöd och utbildning skapar Framtidsverkstan inte bara förändring för individerna utan också för samhället som helhet, säger Håkan Giselsso, enhetschef för Erikshjälpen Framtidsverkstad.

I Helsingborg har en grupp föräldrar bildat en förening för att möta behoven bland barn i området. I Uppsala har startkurser och praktikplatser lett till anställningar för flera föräldrar.

En av föräldrarna från Helsingborg, började i september

som volontär i butiken för att förbättra sin svenska. Efter det startade han tillsammans med Erikshjälpen arbetsmarknadssamordnare Anna, det man kallar Framtidsfika.

– När man flyttar till ett nytt land med sin familj är det barnen som påverkas mest, säger en förälder. Det nya språket och kulturen kan göra det svårt att acklimatisera sig. Jag och mina vänner har bildat en förening som heter "snödroppen", där vi försöker att underlätta anpassningen för både oss själva och våra barn. Här vill vi hjälpa alla till en bättre framtid, med början i vårt eget hem och vår stadsdel.

När Erikshjälpen Framtidsverkstad startade sin verksamhet i Kristianstad fick man med sig ett citat från en ung flicka. Citatet påminner oss om hur viktig föräldrarnas roll är för att minska barns utsatthet

– Vi har utbildning, vi har möjligheter, så fokusera inte på oss barn. Satsa på våra föräldrar, hjälp dem att få jobb, hjälp dem att lära sig språket och visa dem hur samhället fungerar. Då hjälper ni oss barn att få möjlighet att vara barn.

Genom att stärka föräldrar kan vi bryta ett utanförskap som annars riskerar att gå i arv från generation till generation. När vi bygger föräldrakraft, så skapar vi samtidigt förändringskraft. Att satsa på föräldrarna är därför en väldigt god investering för framtiden och för barnen.

Minna och Esraa Alhassani

Erikshjälpen Framtidsverkstad ger ungdomar möjlighet att påverka

Vi arbetar även i Sverige för att stärka barns rättigheter, bland annat genom Erikshjälpen Framtidsverkstad i underprivilegierade områden. Plattformar där unga kan göra sina röster hörda gentemot både allmänhet och beslutsfattare.

När Minna och Esraa Alhassani från Adolfsberg i Helsingborg fick frågan att representera sitt bostadsområde och Erikshjälpen Framtidsverkstad på Barnrättstorget i Almedalen var det ingen tvekan.

– Många ungdomar i Adolfsberg ser ingen annan väg än kriminaliteten, eftersom de inte ser sig som en del av samhället. Vi vill vara en inspiration för andra ungdomar och visa att man kan göra något annat, säger Esraa, 15 år.

I Adolfsberg är det många unga som dras in i kriminalitet i tidig ålder. Även om repressiva insatser är en del av lösningen, så krävs det så mycket mer, menar Minna Alhassani, 17 år:

– Att lärare och rektorer förstår eleverna är grundläggande. Och att ungdomar blir sedda och får något annat och bättre alternativ att lägga sin energi på.

På Erikshjälpen Framtidsverkstad i Helsingborg träffas ungdomar för att umgås och hitta på roliga saker, men de lär sig också om demokrati och hur man som ung kan vara med och påverka i sitt område.

– Framtidsverkstan är ett ställe där vi kan prata fritt och bli lyssnade på, säger Minna. Ibland pratar vi om svåra saker, som varför människor blir behandlade olika beroende av var de kommer ifrån eller hur de ser ut.

Erikshjälpen Framtidsverkstad arbetar förebyggande genom att stödja barn och ungdomar att kunna uppfylla sina drömmar, satsa på skolan, våga vara kreativa och hitta fritidsintressen. Det innebär att i samverkan med lokala aktörer ta initiativ till social mobilisering i underprivilegierade områden för att motverka utanförskap bland barn, ungdomar och deras föräldrar.

Systrarna Alhassani var nöjda med sina dagar i Almedalen.

– Det bästa med Almedalen var att vi fick samlas tillsammans med aktörer som har ett stort inflytande på samhället och ungdomarnas vardag och få berätta om problematiken och hitta lösningar tillsammans, säger Esraa.

Målsättning och resultat

Erikshjälpens övergripande mål inom Sverigeprogrammet är att fler barn ska få växa upp under jämlika uppväxtvillkor. Vi ser barn som rättighetsbärare och viktiga aktörer med kapacitet och resurser att nå en positiv förändring i sina egna liv och i de samhällen de lever i.

Legala skyldighetsbärare är aktörer med juridiskt ansvar att uppfylla och främja barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen (regering, myndigheter och lokala beslutsfattare etc).

Moraliska skyldighetsbärare är aktörer och individer med makt och möjlighet att påverka barns liv (föräldrar och vårdnadshavare, civilsamhällesorganisationer och privata sektorn etc.)

Nedan följer exempel på resultat från Erikshjälpens arbete i Sverige 2023 kopplat till barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd.

Barn har goda förutsättningar att klara av skolan och har kunskap om sina rättigheter. Barn upplever att de har tillgång till meningsfull fritid		
Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2023
Fullföljda studier är en av de viktigaste faktorerna för att unga ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden, få en egen inkomst och leva ett självständigt liv. Skolverkets rapporter och OECD-jämförelser visar dock att svensk skola inte är likvärdig, och att elevers socioekonomiska bakgrund har betydelse. Att ha en rik fritid där man blir en del av en positiv social gemenskap spelar stor roll för välmående, personliga relationer, utveckling av sociala kompetenser och den egna identiteten. Det är en förebyggande faktor mot utanförskap, destruktiva aktiviteter och kriminalitet. Idag ser vi dock att allt färre barn och unga är aktiva i någon förening. Enligt MUCFs rapport "En fördjupad bild av ungas fritid" är andelen som inte nöjda med sin fritid särskilt stor i socioekonomiskt underprivilegerade områden. I grundskolans läroplan ingår undervisning om barnkonventionen. Olika källor visar att ca 25 % av alla elever känner till sina rättigheter så att de kan använda dem i vardagen. Det saknas uppgifter på hur väl barnen känner till de globala målen, men enligt Sidass rapport 2021 känner endast hälften av alla vuxna till de globala målen och det finns uttryck för att pedagoger är dåligt förberedda på att undervisa i hållbarhetsfrågor på ett tillräckligt nyanserat sätt.	Moraliska skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar och bidrar till barns rätt till god utbildning och meningsfull fritid. Barn upplever att de har förutsättningar att klara av skolan för att ta sig vidare i arbetslivet, utvecklas och nå sin fulla potential. Barn upplever att de har utökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns tillgång till god utbildning och meningsfull fritid. Barn upplever att de har tillgång till meningsfull fritid. Moraliska skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar och bidrar till barns rätt till god utbildning och meningsfull fritid. Legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att öka barns kunskap och deras förmåga att använda den gällande barns rättigheter, utifrån ett nationellt och globalt perspektiv och de globala hållbarhetsmålen. Barn får uppleva en ökad kunskap om barns rättigheter ur ett nationellt och globalt perspektiv och utifrån de globala hållbarhetsmålen.	EFV har på flera orter tillsammans med lokala samverkansparter bedrivit studiestöd för barn och ungdomar. Under året har ca 83 barn och unga deltagit. I Gränby, Uppsala, uttrycker ungdomarna att EFV:s lokal är deras hem där de kan plugga i lugn och ro i avsaknad av detta i sina hem. EFV i Uppsala, Helsingborg och Linköping har under året handlett 18 unga feriearbetare. Ungdomarna har bland annat genom att anordna fritidsaktiviteter på sommarlovet arbetat med att öka kunskapen om barns rättigheter bland andra barn och unga i området. Genom Football For All Global har EFV tillsammans med samverkansaktörer möjliggjort en meningsfull fritid för 144 barn och unga. Under året genomfördes över 220 fotbollsaktiviteter och samtalsträffar (Life Class) för barn och unga mellan 10-18 år. Rafikis digitala material har använts av 111 000 barn och 17 000 pedagoger under 2023. Till det har Rafikis filmer haft 19 100 visningar på youtube och vimeo. Genom Rafikis verksamhet har 95 pedagoger deltagit i kompetensutveckling om undervisning i barnkonventionen och global hållbar utveckling.

Barn växer upp i trygga miljöer och bostadsområden. Barn upplever god psykisk hälsa och välmående

Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2023
Legala skyldighetsbärare har ansvar för att tillgodose barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Detta är avgörande för att barn ska få växa upp i en trygg uppväxtmiljö. När legala skyldighetsbärare tar sitt ansvar och ger barn förutsättningar att delta i beslut som rör dem skapas möjlighet för barn att själva lyfta och lösa problem kopplade till sina egna bostadsområden. Under de senaste tjugo åren har den psykiska ohälsan bland barn och unga ökat. Kopplingen mellan delaktighet, inflytande och hälsa är tydlig. Om man upplever att man saknar möjlighet att påverka sina egna livsvillkor och utvecklingen i samhället i stort uppstår en känsla av utanförskap och maktlöshet, vilket bidrar till sämre hälsa. Barn som är delaktiga inom olika organisationer eller fritidsverksamheter känner en större tillit till samhället och en ökad känsla av inflytande över sin livssituation.	Legala och moraliska skyldighetsbärare ger barn utökade förutsättningar att förbättra sina egna och andra barns uppväxtmiljöer och bostadsområden. Barn upplever att de har utökade förutsättningar att förbättra sina egna och andra barns uppväxtmiljöer och bostadsområden. Legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att bidra till trygga uppväxtmiljöer och bostadsområden. Legala skyldighetsbärare bidrar till att stärka vuxna i barnets omgivning för att öka barns trygghet och skydd. Barn upplever att de har utökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns psykiska hälsa och välmående.	Erikshjälpens Framtidverkstad har skapat plattformar för barn och ungdomar att göra sina röster hörda gentemot beslutsfattare och vara delaktiga i frågor om den upplevda tryggheten i stadsdelen där de bor. Ungdomar har bland annat genomfört workshops med andra barn och unga, deltagit i panel-samtal under Almedalen och genomfört enkätundersökningar som har använts som underlag i samtal med beslutsfattare. Under året har "Samordnat Föräldrastöd" i Motala haft i uppgift att tydliggöra för föräldrar vilket stöd som finns att få. Arbetet leds av en styrgrupp där Erikshjälpens Framtidverkstad finns med som en av två civilsamhällesaktörer utöver bostadsbolag och olika kommunala verksamheter. Arbetet genomförs praktiskt av en operativ arbetsgrupp. Under året har olika föräldrautbildningar genomförts och brobyggare har arbetat för att nå ut till fler föräldrar. Beslutsfattare i Motala har även träffat boende i området med syfte att skapa en ömsesidig förståelse och ge invånarna en plattform att göra sina röster hörda om behov, hinder och möjligheter i området. Ungdomar som har deltagit i EFV-ledarskapsutbildning men också i övrig verksamhet som "dans utan krav på prestation" och samtalsgrupper har uttryckt en upplevd ökning av självförtroende och självkänsla.

Vårt arbete är viktigare än någonsin

Samhället har präglats av oro, utmaningar och förändringar under året. Bland annat togs två för vårt arbete viktiga finansieringskällor bort vid årsskiftet, Delegationen mot segregation som delfinansierat Erikshjälpen Framtidsverkstad och Sidas informations- och kommunikationsstöd som finansierat en stor del av vårt utbildningsmaterial Rafiki. Vi har fått göra en del förändringar inom organisationen för att stå redo för kommande år.

FN:s barnrättskommitté påpekade i sina rekommendationer till Sverige i februari att undervisningen behöver stärkas och utbildningsmaterial utvecklas omkring barns rättigheter. Att barn får ökad kunskap om alla barns lika rättigheter, barnkonventionen och globala målen, kommer vara fortsatt viktigt för Erikshjälpen. Vi har sett över vårt utbildningsmaterial Rafiki som kommer finnas tillgängligt digitalt på erikshjalpen.se. Våra hemsidor rafiki.se och pedagog.rafiki.se finns kvar under vårterminen 2024 – men kommer inte att uppdateras med nytt innehåll.

FN:s barnrättskommitté uttryckte även oro för den ökande ojämlikheten och segregationen i sina rekommendationer till Sverige. Vårt arbete för jämlika uppväxtvillkoren är viktigare än någonsin. Under 2024 kommer Erikshjälpen att prioritera insatser genom Erikshjälpen Framtidsverkstad. En extern utvärdering av insatsen i Uppsala har slutförts. Den visar att arbetet är av stor relevans och tillgodoser behov hos barn, unga och vuxna som inte möts av samhället i övrigt. Utvärderingen understryker att metoder som används har varit framgångsrika och har stöd i både forskning och praktiska exempel. Undersökningar bland barnen visar att måluppfyllelsen är god och utvärderarna bedömer att barn och unga utvecklats som individer, tror på sig själva och framtiden. Utvärderingen bedömer även att insatserna för att fånga upp och stötta föräldrar, liksom de yrkesförberedande kurserna har gett ett positivt resultat där flera föräldrar också fått arbete.

Att utveckla metoder för effektmätning och kvalitets-säkring är ett prioriterat område för oss. Påbörjat arbete med standardiserade uppföljningar och statistik i våra Framtidsverkstäder kommer att fortsätta under 2024. Vi kommer även fokusera på interna utbildningsinsatser inom barns rättigheter, jämställdhetsintegrering, mångfald och hållbarhet.

Erikshjälpen har under året fasat ut sin sedan många år goda och viktiga samverkan med Räddningsmissionen och verksamheten Solrosen för barn med en nära anhörig frihetsberövad. Erikshjälpen är mycket tacksamma för vad samarbetet fått betyda för organisationen men inte minst för målgruppen, barnen och deras familjer.

Förändringsarbete görs i samverkan. Det är en nyckelfaktor för att kunna skapa en långsiktig förändring. Erikshjälpen kommer fortsätta medverka i ett flertal lokala, regionala och nationella nätverk och mötesplatser för att sätta barns rättigheter på agendan.

Med innevarande års neddragna bidrag är det än mer viktigt under kommande år att söka nya finansiärer för att säkra långsiktighet i våra insatser. Vi välkomnar samverkan med både offentliga, civilsamhälles- och privata aktörer.

Året som gått har trots utmaningar varit en berikande resa och det är med stolthet vi blickar tillbaka på de insatser vi har gjort för barn, unga och familjer runt om i Sverige. Med en ödmjuk inställning och en stark vilja att fortsätta vara med och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor ser vi med förväntan fram emot att fortsätta vår resa, som vår grundare Erik uttryckte det "I kärlekens tjänst".

Stort tack till alla deltagare och samverkansparter som på olika sätt funnits med och gjort vårt arbete möjligt. För barnen – och världen de drömmer om!

Varma hälsningar,

Birgitta Johansson,
Sverigechef på Erikshjälpen

Citat från deltagare inom Erikshjälpen Framtidsverkstad

Det är så skönt att komma hit, för här finns det människor som lyssnar på mig och ser mig. Det känns som jag hittat hem.

– Förälder

De (barnen) klarar mer och kämpar mer på grund av Erikshjälpen. Innan pratade de inte alls med mig men nu pratar de mer med mig, frågar om de får gå ut och gå till Erikshjälpen och göra saker med dem. De har mycket aktiviteter. De har vänner nu och fikar och umgås med grupperna från Erikshjälpen utanför också. De säger mamma, jag är inte ensam längre. De har vänner nu, de är sååå glada och jag är så glad.

– Förälder

Utan läxhjälpen så hade jag inte fått godkänt i skolan, nu är det simningen kvar sen har godkänt i alla ämnen.

– Barn

De får våra hjärnor att tänka mer utanför boxen. Och de TROR på oss, de tror på våra drömmar. Varje gång jag kommer in genom dörren så blir jag sedd. De ger en trygghet och en varm känsla. Och jag tänker på mina drömmar. De är våra förebilder, de bygger upp oss. De är öppna för våra tankar.

– Ungdom

Jag har insett att jag har makten att förändra situationen, att påverka. Jag kan använda allt jag har lärt mig om mig själv, att jag själv kan fixa och hantera olika problem, hur jag ska bemöta andra. Jag funderar på vad det finns för ledarstilar i min vardag. Till exempel mina lärare. Jag funderar och så kommer jag hit och pratar.

– Ungdom

Tack vare Erikshjälpen och allt ni gör som denna utbildning så vet jag att jag utvecklats. Tidigare har jag inte vågat prata i grupp men idag så vågar jag för att jag fått möjligheten. För mig är det stort för jag har inget annat än skola och hemmet.

– Ungdom

För barnen. Och världen de drömmer om.

Erikshjälpen är en barnrättsorganisation med en ideell second handverksamhet. Tillsammans har vi en gemensam vision; en förändrad värld där barns drömmar får liv. Lokalt och globalt arbetar vi för att stärka och hjälpa barn. Överskottet från second hand-verksamheten bidrar, tillsammans med generösa gåvor, till att möjliggöra insatser för att barn ska få gå i skolan, må bra och vara trygga. Arbetsträningen i våra butiker föder också framtidstro, för barn och föräldrar som står utanför arbetsmarknaden och den cirkulära försäljningen ger klimathopp för kommande generationer. På detta sätt finns Erikshjälpen för barnen och världen de drömmer om.

KONTAKTUPPGIFTER

Organisationsnummer 827500-4789
Besöksadress: Datorgatan 4, 561 33 Huskvarna
Tel 0383-46 74 50
E-post: info@erikshjalpen.se
www.erikshjalpen.se

ERIKSHJÄLPEN